

Sint Eustatius, 9 juni 2022.

Geachte voorzitter en leden van de Commissies KR (ook Eerste Kamer) en EZK,

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van de D-66 motie - die bijna Kamerbreed werd ondersteund - om het ecotoerisme in Caribisch Nederland te stimuleren. Ten aanzien van Sint Eustatius wil ik u hierbij voeden met een gedachte. De mate van bruikbaarheid laat ik graag bij u of bij de regering.

Hoewel mooi en bijzonder is het strand (met zwart vulkaanzand) noch de vulkaan (met wandeltechnisch een prachtig toegankelijke krater) te zien als een *unique selling point*. Het feit dat Sint Eustatius het eerste 'buitenland' was dat de Verenigde Staten erkende in zijn huidige hoedanigheid op 16 november 1776, is dat natuurlijk wel! Bedenk voorts dat de recent gevonden begraafplaats uit het slaventijdperk op Sint Eustatius, een van de grootste is in de Caribische regio. Kortom, "geschiedenis" als centraal thema bij het te ontwikkelen plan, lijkt een goede zaak.

Dus, zo luidt mijn pleidooi, maak de geschiedenis tot de leidraad van het te ontwikkelen (eco)toerisme op het eiland. De markt is immens: zo goed als geen Amerikaan heeft kennis van dit aspect in de ontstaansgeschiedenis van zijn land (overigens: ik denk dat ook maar weinig (Europese) Nederlanders dit stukje geschiedenis kennen). Het exploiteren van deze schier oneindige markt (zeker in relatie met de "capaciteit" van het eiland) lijkt me zowel mogelijk als de moeite waard.

Ik zie overigens dan wel enkele hobbels die moeten worden geslecht:

- De eerste en belangrijkste valkuil is de gedachte "*goed plan, doen we even*". En dan komt er een projectleider en wat al niet meer en die gaan aan de slag. Overleg met de lokale bevolking en de Eilandsraad wordt gemakkelijk achterwege gelaten (inspraak is immers alleen maar lastig) en de ellende begint. Nee, het kost (wellicht zelfs veel) tijd en goede voorlichting om draagvlak te ontwikkelen. Het moet duidelijk zijn hoe de Statiaan hiervan ook profiteert. Deze voorlichting niet eenmalig maar verschillende malen te geven (ter bepaling van de gedachten: toch al gauw eens per drie maanden).
- Deze voorlichting is te meer van belang omdat hij vanuit een efficiency gedachte wellicht niet nodig wordt geacht maar het is precies de valkuil die in de laatste jaren met name aanleiding is geweest tot de gedachte dat alles wat uit Europees Nederland komt een geurtje heeft dat leidt tot de gedachte "*dat moet je verre van je houden*". Tja, vind ervan wat je wil, maar de Europese Nederlander wordt inmiddels niet vanzelfsprekend geliefd ontvangen.

- Een gemakkelijke gedachte is ook "aan die eilanders heb je niets: ze zijn lui en ze kunnen niets". Laten we vooropstellen dat deze gedachte natuurlijk verwerpelijk is en een waarmee je niet gemakkelijk vrienden maakt, maar zelfs als je van die gedachte - hoewel niet uitgesproken - niet helemaal los kunt komen, dan zeg ik "*doe daar dan iets aan*" en maak opleidingen tot een wezenlijk onderdeel van het project. Dat betreft zowel technische vaardigheden als ook administratieve (bv ten aanzien van planning en financiën). Dan ben je echt bezig met een verbeter slag! Waar mogelijk deze opleidingen overigens duurzaam te integreren in de bestaande infrastructuur van opleiden (dus op scholen).
- Splits het project op in deelprojecten die *op elkaar aansluiten*. Een voorbeeld: het is natuurlijk mooi wanneer de Makana Ferry in een behoefte lijkt te voorzien, maar zolang reizigers aankomen bij de haven waar vervolgens geen taxi, of transport anderszins is te vinden, dan sluit het één dus niet goed aan op het ander.
- In Cuba bestaat er het 'Casa Particular' waarbij je te gast ben van mensen op het eiland in plaats van in hotels of resorts. Als dit al een goede gedachte is kan gemakkelijk worden tegengeworpen dat de huisvesting van de Statianen zich daar niet of minder voor leent. Wel, betrek die huisvesting dan ook tot het project en laat particulieren meeprofiteren van deze vooruitgang. Ze kunnen er bovendien nog wat mee verdienen.

Het is misschien niet moeilijk om nog even door te gaan met punten van aandacht. Tegelijkertijd heb ik - denk ik - mijn punt wel duidelijk gemaakt. Investeer in draagvlak en laat de lokale bevolking meeprofiteren van het project en maak Statia tot een soort bedevaartsplek voor Amerikanen ("je moet er zijn geweest"). De aanblik van het (historische) centrum moet daarbij ook aandacht krijgen. En de dienstverlening (ik noemde al het transport, maar ook rondleidingen, wandelingen, etc.).

Wel, tot zover enig "meedenken". Ik wens u veel creativiteit en wijsheid toe.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road 4, Upper Round Hill,
Sint Eustatius, Caribisch Nederland.

Cc: *(plv) regeringscommissaris Sint Eustatius*
Ieden van de Eilandsraad van Sint Eustatius
Nationale Ombudsman